

Brüssel, 12. veebruar 2019
(OR. en)

5816/19

ECOFIN 71
UEM 23
SOC 50
EMPL 39
COMPET 78
ENV 85
EDUC 35
RECH 58
ENER 41
JAI 67

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 5814/19

Teema: Eelarve jätkusuutlikkuse 2018. aasta aruanne
– Nõukogu (ECOFIN) järeldused

Delegatsioonidele edastatakse lisas 12. veebruaril 2019 toimunud nõukogu 3671. istungil vastu võetud nõukogu järeldused, mis käsitlevad eelarve jätkusuutlikkuse 2018. aasta aruannet.

EELARVE JÄTKUSUUTLIKKUSE 2018. AASTA ARUANNE

– Nõukogu (ECOFIN) järeldused –

Nõukogu (ECOFIN):

1. TERVITAB komisjoni esitatud eelarve jätkusuutlikkuse 2018. aasta aruannet, millega ajakohastatakse ja tõhustatakse mitmemõõtmelist lähenemisviisi eelarve jätkusuutlikkuse hindamiseks Euroopa Liidus ning mis põhineb 2018. aasta aruandel rahvastiku vananemise kohta. KINNITAB TAAS komisjoni tehtava eelarve jätkusuutlikkuse analüüsi erinevaid funktsioone, sealhulgas selleks, et tuvastada ELi riikides tekkida võivaid eelarveriske ning kasutada seda poliitiliste nõuete ja soovitude sõnastamiseks stabiilsuse ja kasvu pakti ning Euroopa poolaasta raames;
2. TOONITAB, et lühiajalises perspektiivis esineb endiselt haavatavust ning ühe riigi puhul tuvastati eelarveriskid. Kõrge või kasvav võlatase mõnes liikmesriigis on aga jätkuvalt lühiajalise haavatavuse oluline allikas, mis võib finantsturgude muutunud ootuste korral tekitada eelarveriske isegi lühiajalises perspektiivis;
3. TOOB ESILE asjaolu, et keskpikas perspektiivis näib seitsme ELi riigi puhul esinevat kõrge risk ja nelja riigi puhul on tuvastatud keskmine risk, seda peamiselt valitsemissektori kõrge võlataseme tõttu, mida mõnel juhul raskendab nõrk eelarvepositsioon, vastuvõtlikkus negatiivsetele šokkidele ning rahvastiku vananemisega seoses kavandatavad avaliku sektori kulutused;
4. VÕTAB TEADMISEKS nii võla jätkusuutlikkuse analüüsi kui ka eelarvelõhe (S2) näitaja kasutamise, mis rikastavad järeldusi eelarve pikaajalise jätkusuutlikkuse kohta. MÄRGIB, et 6 ELi riigi puhul näib pikas perspektiivis esinevat kõrge jätkusuutlikkuse risk ja 14 riigi puhul keskmine risk, seda peamiselt rahvastiku vananemisega seoses kavandatavate kulude kasvamise tõttu ning mõnel juhul valitsemissektori kõrge võlatasemega seotud haavatavuse tõttu. TUNNISTAB demograafilistest muutustest tulenevaid pikaajalisi olulisi probleeme seoses riigi rahanduse jätkusuutlikkusega;

5. TUNNISTAB, et valitsemissektori kõrge võlatase võib takistada majanduskasvu ja vähendada riigi rahanduse suutlikkust tagada vastutsükliline stabiliseeriv mõju majanduslanguse korral ning et see tähendab negatiivset ülekanduvat mõju rahastamistingimustele ja finantsstabiilsusele liikmesriikides, eeskätt ühisraha eurot kasutavates liikmesriikides;
6. TOOB ESILE asjaolu, et eelarve jätkusuutlikkuse probleemiga tegelemiseks mõeldud poliitikameetmete asjakohase kombinatsiooniga tuleks keskenduda makromajandusliku stabiilsuse ja riigi rahanduse usaldusväärsuse tagamisele, sealhulgas selliste meetmetega nagu pensioni-, tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteemide reformimine ning kapitali akumulatsioon ja reformid, mis suurendavad tootlikkust, majanduskasvu ja tööhõivet, olenevalt sellest, millised on igas liikmesriigis esinevate konkreetsete probleemide peamised põhjused. RÕHUTAB, et soodsaid makromajanduslikke tingimusi, sealhulgas madalaid intressimäärasid, tuleks kasutada eelarvepuhvrite taasloomiseks, seda eeskätt valitsemissektori kõrge võlatasemega liikmesriikides. TOONITAB, et makromajanduspoliitika ja struktuurireformid peaksid samuti aitama luua majanduskeskkonda, mis toetab eelarve konsolideerimist riikides, kes peavad valitsemissektori võlga vähendama;
7. TOONITAB, et isegi juhul, kui komisjoni analüüs näitab, et eelarve jätkusuutlikkuse keskpika perioodi ja pika perioodi ohutase on madal, peavad liikmesriigid tagama jätkusuutlikud eelarvepositsioonid, mis võimaldavad neil majandustsükli jooksul toime tulla võimalike vapustustega. KORDAB, et jätkusuutliku võlataseme tagamiseks on vaja järgida ELi eelarve-eeskirju;

8. TOOB ESILE asjaolu, et demograafilisi väljakutseid silmas pidades avaldavad terviklikud reformid eelarve pikaajalisele jätkusuutlikkusele märkimisväärt positiivset mõju, nagu see nähtub 2018. aasta aruandest rahvastiku vananemise kohta. KORDAB vajadust jätkata asjakohaste poliitikameetmete võtmist kõigis elanikkonna vananemisega seotud valdkondades, võttes arvesse riikide eripärasid ja pensioni piisavusega seotud probleeme ning samal ajal vältides meetmeid, mille tulemuseks on juba rakendatud jätkusuutlikkust suurendavate reformidega saavutatu nullimine. RÕHUTAB, et see tähendab Euroopa poolaasta raames esitatud riigipõhiste soovitude viivitamatut ja terviklikku rakendamist ning et liikmesriikidel on ikka veel vaja astuda täiendavaid samme, kuigi erineval määral, et tõsta tegelikku pensioniiga, sealhulgas edendades pikemat ja ulatuslikumat osalemist tööturul ja vältides varajast lahkumist tööturult ning sidudes pensioniea, nõutava pensionimaksete perioodi või pensionihüvitised keskmise eeldatava elueaga. Lisaks, tuletades meelde oma 8. novembri 2016. aasta järeldusi,¹ LEIAB nõukogu, et eriti oluline on saavutada topelteesmärk, milleks on eelarve jätkusuutlikkuse tagamine ning kõikide inimeste juurdepääs kvaliteetsetele tervishoiuteenustele, tehes seda tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteemide tõhususe ja tulemuslikkuse parandamise kaudu;
9. KUTSUB liikmesriike (eelkõige neid, kelle eelarve jätkusuutlikkuse keskpika perioodi ohutase on kõrge) ÜLES pöörama oma tulevastes stabiilsus- ja lähenemisprogrammides tähelepanu eelarve- ja struktuuripoliitilistele strateegiatele, mis on jätkusuutlikkuse ja majanduskasvu suunitlusega, ning PALUB liikmesriikidel ja komisjonil võtta neid jätkusuutlikkust käsitlevaid järeldusi arvesse Euroopa poolaasta ning stabiilsuse ja kasvu pakti raames teostatavates analüüsides ning esitatavates poliitikanõuetes ja soovitudes. Nõukogu ja komisjon jätkavad riigi rahanduse jätkusuutlikkusega seotud strateegiate ja arengute korrapärasest seiret, austades liikmesriikide pädevusi, sealhulgas kaasates hindamisse makromajanduslike tingimustega seotud uued arengud, eelarvepoliitika ja struktuurireformid, eelkõige pensioni-, tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteemide valdkondades;

¹ Nõukogu 8. novembri 2016. aasta järeldused, milles käsitletakse komisjoni ja majanduspoliitika komitee ühisaruannet tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteemide kohta ELis.

10. KUTSUB komisjoni ÜLES teostama riigi rahanduse jätkusuutlikkuse korrapärase ja põhjaliku üldhindamise 2022. aasta alguseks, sealhulgas parandades veelgi riigi rahanduse jätkusuutlikkuse hindamise meetodeid ning kasutades elanikkonna vananemisega seotud kulutuste ajakohastatud prognoose, mis esitatakse 2021. aasta aruandes rahvastiku vananemise kohta, ning vahepealsel perioodil korrapäraselt ajakohastama komisjonipoolseid jätkusuutlikkuse hinnanguid (uuringu *Debt Sustainability Monitor* kaudu). Majanduspoliitika komitee peaks selle põhjaliku üldhindamise alusel esitama omakorda aruande nõukogule.
-